

СЛУЖБА ЗА РЕВИЗИЈУ ФИНАНСИРАЊА ПОЛИТИЧКИХ СТРАНАКА

На основу члана 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака (“Службени гласник БиХ” број 95/12), члана 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака (“Службени гласник БиХ” број 96/13), а у складу са чланом 18. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака (“Службени гласник БиХ”, број: 103/08), издајем

ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ГОДИШЊЕГ ФИНАНСИЈСКОГ ИЗВЈЕШТАЈА ЗА 2013. ГОДИНУ ДЕМОКРАТСКОГ НАРОДНОГ САВЕЗА

Број: 03-07-6-362/14
Сарајево, 19. мај 2015. године

САДРЖАЈ

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1. УВОД.....	4
2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ.....	4
3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ	5
Предмет ревизије	5
Циљ ревизије	5
Обим ревизије.....	5
4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ.....	5
5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ.....	5
5.1. НАЛАЗИ	5
5.2. ПРЕПОРУКЕ.....	10

МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Служба за ревизију финансирања политичких странака извршила је ревизију годишњег финансијског извјештаја Демократског народног савеза за 2013. годину.

Руководство странке је одговорно за финансијске извјештаје, поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака, те успостављање ефикасног система интерних контрола.

Наша одговорност је да изразимо мишљење на основу ревизије коју смо извршили.

Ревизију смо обавили у складу са ревизијским стандардима. Ови стандарди захтијевају да ревизију планирамо и извршимо на начин да прикупимо довољно доказа који нам, у разумној мјери, пружају гаранције да је странка поступала у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Ревизија је на основу узорача испитивала значајне трансакције које потврђују износе у финансијским извјештајима, оцјену рачуноводствених начела приликом састављања финансијских извјештаја и поступање у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Сматрамо да ревизија коју смо извршили пружа разумну основу за изражавање нашег мишљења.

Утврдили смо да Демократски народни савез у извјештајном периоду није поступио у складу са одредбама члана 5. став (4), члана 6. став (2), члана 11. и члана 12. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

Према нашем мишљењу, осим наведеног, ревидирани финансијски извјештај указује да је Демократски народни савез у 2013. години поступао у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

1. УВОД

Служба за ревизију финансирања политичких странака (у даљем тексту: Служба за ревизију) извршила је ревизију годишњег финансијског извјештаја Демократског народног савеза за 2013. годину.

Ревизија је предузета у складу са чланом 10. став (1) Закона о финансирању политичких странака, чланом 25. Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и чланом 2. Правилника о административним процедурама прегледа, контроле и ревизије финансијских извјештаја политичких странака.

Због чињенице да се ревизија обавља провјерама на бази узорка и да постоје ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Демократски народни савез се финансирао из следећих извора:

Ред. бр.	Врста прихода	Износ у КМ	Учешће у ук. прих. %
1	Чланарина	38.027,10	8,29%
2	Прилози физичких лица (3-а)	2.450,00	0,53%
3	Прилози правних лица (3-б)	400,00	0,09%
4	Приходи од имовине (3-ц)	0,09	0,00%
5	Приходи од пр.лица (3-д)	0,00	0,00%
6	Приходи од поклона (3-е)	900,00	0,20%
7	Приходи из буџета (3-ф)	417.002,88	90,89%
8	Приходи од пропаг. (3-г)	0,00	0,00%
9	Остали приходи	0,00	0,00%
I	Укупни приходи	458.780,07	100,00%
II	Кредитно задужење код банака	0,00	0,00%
	Извори финансирања (I+II)	458.780,07	100,00%

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја, Демократски народни савез остварио је расходе у укупном износу од 338.842,61 КМ.¹

2. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ

Назив политичке странке је Демократски народни савез. Скраћени назив странке је ДНС.

Демократски народни савез уписан је у регистар политичких организација код Основног суда у Бањој Луци, рјешењем број: Рп-4/00 од 21.06.2000. године, са сједиштем у Бањој Луци, улица Алеја Светог Саве 20.

Лице овлаштено за заступање странке је Марко Павић, председник.

Лице овлаштено за подношење финансијских извјештаја за 2013. годину је Ранка Михајловић.

Према подацима из годишњег финансијског извјештаја за 2013. годину, организациону структуру Демократског народног савеза чине:

- Главни одбор,
- 6 регионалних одбора,
- Градски одбор ДНС Бања Лука и
- 66 општинских одбора.

¹ Подаци из исправљеног обрасца 4 (укупни расходи) годишњег финансијског извјештаја за 2013. године, који је достављен дана 18.02.2015. године.

3. ОПИС РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије је годишњи финансијски извјештај Демократског народног савеза за 2013. годину и то сљедећих организационих дијелова политичке странке:

- Главни одбор ДНС Бања Лука,
- Општински одбор ДНС Приједор и
- Општински одбор ДНС Фоча.

Циљ ревизије је да се на основу проведених ревизијских процедура прибаве ревизијски докази, који ће ревизору омогући да изрази мишљење о томе да ли је Демократски народни савез у извјештајном периоду поступао у складу са одредбама Закона о финансирању политичких странака.

Обим ревизије финансијских извјештаја Демократског народног савеза обухвата контролу и провођење аналитичких процедура ради утврђивања усклађености података које је странка исказала у финансијском извјештају са одредбама Закона о финансирању политичких странака, односно усклађености извора финансирања и начина трошења средстава.

4. ПРЕТХОДНЕ КОНТРОЛЕ И РЕВИЗИЈЕ

Служба за ревизију извршила је ревизију и преглед финансијских извјештаја Демократског народног савеза у периоду од 2005. до 2012. године, након чега су издати извјештаји о ревизији, односно извјештаји о прегледу са налазима ревизије, мишљењем ревизора и препорукама странци.

Након извршеног прегледа годишњег финансијског извјештаја за 2012. годину, Служба за ревизију је издала Извјештај о прегледу годишњег финансијског извјештаја Демократског народног савеза са мишљењем ревизора, налазима ревизије и препорукама странци да се не финансира забрањеним прилозима, да води евиденције о својим приходима и расходима и да поштује и друге прописе, преваходно пореске, из којих проистичу додатне обавезе и трошкови, које политичка странка треба измиривати и евидентирати у пословним књигама и финансијском извјештају који подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине.

Нереализоване препоруке:

На основу уочених недостатака у годишњем финансијском извјештају за 2013. годину, утврђено је да Демократски народни савез није у потпуности испоштовао препоруке ревизије.

5. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

5.1. НАЛАЗИ

а) Демократски народни савез прекршио је одредбу члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.²

- Ревизијом је утврђено да је Општински одбор ДНС Приједор чланарину прикупљену у периоду од 02.08.-24.12.2013. године у износу од 470,00 КМ уплатио на трансакцијски рачун овог одбора дана 24.12.2013. године, односно 31.12.2013. године.

² Политичке партије дужне су да воде евиденцију о пријему чланарина и добровољних прилога, те да издају потврде о пријему чланарина и добровољних прилога. Овлашћено лице у политичкој партији уплаћује чланарину и добровољне прилоге непосредно на трансакцијски рачун политичке партије најкасније у року од 10 дана од дана пријема уплате.

Обзиром да странка наведена средства није уплатила на трансакцијски рачун у року од 10 дана од дана пријема уплате, прекршена је одредба члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.

- Општински одбор ДНС Приједор остварио је приходе по основу чланарина у износу од 33.950,10 КМ, али лицима која су уплатила чланарину није издао потврде у складу са одредбом члана 6. став (1) Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака, чиме је прекршио одредбе члана 5. став (4) Закона о финансирању политичких странака.
- Увидом у Уговор о закупу пословних просторија од 15.01.2013. године, утврђено је да је Демократски народни савез користио просторије Општине Нови Град заједно са Партијом демократског прогреса, без накнаде.
Демократски народни савез је кориштењем пословног простора у власништву општине, без плаћања закупнине, примио неновчану донацију, коју је у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака и Законом о финансирању политичких странака имао обавезу да евидентира у пословним књигама и пријави у годишњем финансијском извјештају за 2013. годину.

б) Ревизијом је утврђено да је Демократски народни савез прекршио одредбу члана 6. став (2) Закона о финансирању политичких странака.

Демократски народни савез је у обрасцу 3-б (прилози правних лица) годишњег финансијског извјештаја исказао прилог правног лица „Cargo vagon“ д.о.о. Добој у износу од 400,00 КМ. Ревизијом је утврђено да је прилог уплаћен на трансакцијски рачун Општинског одбора ДНС Приједор, чиме су прекршене одредбе члана 6. став (2) Закона о финансирању политичких странака.³

в) Демократски народни савез прекршио је одредбе члана 11. и члана 12. став (1) и став (3) Закона о финансирању политичких странака.

На основу обављене ревизије, утврђено је Демократски народни савез није водио пословне књиге у складу са рачуноводственим прописима, односно није правилно евидентирао расходе и обавезе у пословним књигама, чиме је прекршио одредбе члана 11. и члана 12. став (1) Закона о финансирању политичких странака. Демократски народни савез није евидентирао све трошкове у моменту настанка обавезе, нити је вршио усаглашавање обавеза са добављачима, што за резултат има погрешно исказане трошкове и обавезе у пословним књигама.

Обзиром да су финансијски извјештаји сачињени на основу непотпуних евиденција, странка је прекршила одредбе члана 12. став (3) Закона о финансирању политичких странака и Правилника о годишњим финансијским извјештајима политичких странака-у даљем тексту: Правилник.

- (1) Странка је у годишњем финансијском извјештају исказала приходе од чланарине Главног одбора ДНС у износу од 3.790,00 КМ, док је према подацима из пословних књига Главни одбор ДНС по основу чланарина остварио приходе у износу од 3.380,00 КМ.
Обзиром да странка није правилно исказала податке о приходима од чланарина у обрасцу 3 (извори финансирања) и Прилогу уз образац 3, прекршене су одредбе члана 13. Правилника.

³ У складу са одредбама члана 6. став (2) Закона о финансирању политичких странака, добровољни прилози у новцу се уплаћују на трансакцијски рачун централе политичке странке.

- (2) На основу података које је доставио Град Источно Сарајево, утврђено је да су на трансакцијски рачун ОО ДНС Зворник, дана 20.02.2013. године, уплаћена средства из буџета овог града у износу од 204,10 КМ. Увидом у образац 3-ф (приходи из буџета), утврђено је да странка није исказала приходе из буџета Града Источно Сарајево, чиме је прекршила одредбе члана 19. Правилника.
- (3) Ревизијом је утврђено је да су трошкови и обавезе Општинског одбора ДНС Приједор у пословним књигама евидентирани у већем износу у односу на остварене за 3.612,33 КМ⁴, Општински одбор ДНС Приједор је током 2013. године у пословним књигама евидентирао и трошкове по рачунима добављача из 2012. године, који су евидентирани у пословним књигама за 2012. годину, односно пренесени као почетно стање на дан 01.01.2013. године. Странка је финансијским налогом бр. 3 од 01.01.2014. године извршила исправку књижења, чиме је усагласила почетно стање обавеза према добављачима на дан 01.01.2014. године. Обзиром да је трошкове у пословним књигама за 2013. годину евидентирала у већем износу, странка је у годишњем финансијском извјештају погрешно исказала трошкове, чиме је прекршила одредбе члана 21. и 22. Правилника.
- (4) Ревизијом је утврђено је да је током 2013. године из благајне Главног одбора ДНС Бања Лука извршена исплата новчаних средстава нижим организационим одборима у укупном износу од 3.119,00 КМ, и то: ОО Кнежево у износу од 1.000,00 КМ, ОО Дрвар у износу од 1.210,00 КМ и ОО Котор Варош у износу од 119,00 КМ.
- Увидом у налог благајне број: 01-013/13 од 13.05.2013. године, утврђено је да су средства у износу од 1.000,00 КМ исплаћена Општинском одбору Кнежево у сврху организације изборне скупштине овог одбора. Увидом у документацију која је приложена уз налог исплате број: 01-013/13 од 13.05.2013. године, утврђено је да су средства исплаћена по основу рачуна за гориво у износу од 503,08 КМ и репрезентације у износу од 500,05 КМ.
 - Странка је на основу Одлуке о исплати средстава број: 01-002/13 од 14.02.2013. године, физичком лицу, на име помоћи за школовање, исплатила средства у износу од 750,00 КМ. Према подацима из пословних књига, странка је евидентирала трошкове ОО Дрвар у истом износу. Обзиром да средства исплаћена физичким лицима имају карактер личних примања, странка је имала обавезу да, у складу са пореским прописима, на средства исплаћена физичким лицима по основу одлуке, обрачуна и уплати порезе и доприносе.
 - Главни одбор ДНС је извршио плаћање рачуна за набавку рачунара за потребе ОО ДНС Котор Варош у износу од 119,00 КМ, што је евидентирано у пословним књигама као трошкови ОО Котор Варош. У складу са рачуноводственим прописима, странка је у пословним књигама набавку рачунара требала евидентирати као опрему, а не као трошак одбора.

На основу наведеног, утврђено је да трошкови у пословним књигама нису евидентирани у складу са контним планом, односно да су трошкови горива, репрезентације и помоћи физичким лицима исказани као трошкови општинских одбора.

Обзиром да странка није у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове горива, репрезентације и помоћи физичким лицима, прекршене су одредбе члана 21. и члана 22. Правилника.⁵

⁴ Рачун „Интерпром“ у износу од 46,40 КМ, „Дошлић“ д.о.о. у износу од 1.829,16 КМ, СУР „Етно ресторан Чивија“ у износу 116,50 КМ, „Змија комерц“ у износу од 234,48 КМ, „GRAFOMIX“ у износу од 1.055,00 КМ, „Fotocommerce“ у износу од 316,70 КМ и „Blic Net“ у износу од 14,09 КМ.

⁵ Странка у годишњем финансијском извјештају није исказала трошкове у износу од 3.119,00 КМ.

- (5) Увидом у пословне књиге Главног одбора ДНС утврђено је да су у 2013. години на основу Извода отворених ставки на дан 31.12.2012. године прокњижене обавезе према правном лицу „Водовод и канализација“ Модрича у износу од 135,21 КМ, а на основу рачуна за децембар 2012. године обавезе према добављачу „М:тел“ Бања у износу од 19,19 КМ.⁶
- (6) Увидом у документацију, утврђено је да су у пословним књигама Главног одбора ДНС Бања Лука⁷ евидентирани и обавезе из 2012. године по основу закупа пословних простора које су користили општински одбори Србац и Челинац у износу од 2.334,00 КМ. Такође је утврђено да је странка трошкове закупа пословних простора које су користили општински одбори ДНС Прњавор и Рибник евидентирала у мањем износу за 1.550,00 КМ у односу на уговорену цијену закупа.⁸
- (7) На основу података које су доставиле општине и увидом у уговоре о закупу, утврђено је да Демократски народни савез није у обрасцима 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) годишњег финансијског извјештаја исказао трошкове закупа пословних просторија које су користили општински одбори Србац, Теслић и Фоча у укупном износу од 1.845,74 КМ, чиме су прекршене одредбе члана 21. и 22. Правилника.
- Увидом у уговор о закупу, утврђено је да је Општински одбор ДНС Србац у периоду од 01.03.-31.12.2013. године користио просторије Општине Србац. Према подацима из уговора, мјесечни закуп износио је 43,20 КМ, односно за период 01.03.-31.12.2013. године 432,00 КМ. Увидом у годишњи финансијски извјештај утврђено је да Општински одбор ДНС Србац није исказао трошкове закупа.
 - Према подацима које је доставила Општина Теслић утврђено је да је Општински одбор ДНС Теслић користио просторије Општине Теслић, те да је закуп за 2013. годину износио 129,74 КМ. Странка није у годишњем финансијском извјештају исказала трошкове закупа пословних просторија које је користио Општински одбор ДНС Теслић.
 - На основу података које доставила Општина Фоча, утврђено је да је Општински одбор ДНС Фоча користио просторије Општине Фоча и да је годишњи закуп за 2013. годину износио 1.184,00 КМ. Демократски народни савез није у годишњем финансијском извјештају исказао трошкове закупа пословних просторија које је користио овај одбор.⁹
- (8) Увидом у Уговор о закупу пословног простора, број: 01-060/12 од 01.08.2012. године, утврђено је да је ОО ДНС Козарска Дубица користио просторије правног лица „Приједорпутеви“ а.д. Приједор. Према одредби члана 2. овог уговора, мјесечна цијена закупа пословног простора у Козарској Дубици износи 50,00 КМ. Обзиром да ОО ДНС Приједор није у својим пословним књигама и годишњем финансијском извјештају исказао трошкове закупа пословног простора у Козарској Дубици у укупном износу од 600,00 КМ, прекршене су одредбе члана 21. и члана 22. Правилника.

⁶ Рачун за Општински одбор Градишка.

⁷ Главни одбор ДНС Бања Лука је у својим пословним књигама и у обрасцу 4.1 (режијско-административни и остали трошкови) годишњег финансијског извјештаја исказао трошкове закупа пословних просторија у укупном износу од 42.225,00 КМ. Главни одбор ДНС закуп за кориштење пословних простора плаћа за тринаест (13) општинских одбора.

⁸ Трошкови закупа пословног простора који је користио Општински одбори ДНС Прњавор евидентирани су у мањем износу за 200,00 КМ, док су трошкови закупа пословног простора који је користио Општински одбори ДНС Рибник евидентирани у мањем износу за 1.350,00 КМ.

⁹ Странка је у обрасцу 5 исказала обавезе према Општини Фоча у износу од 1.184,00 КМ, али трошкови закупа и обавезе према овој општини нису исказане у пословним књигама странке.

(9) Контролом података које је странка исказала у обрасцу 4.2 (трошкови пропаганде) годишњег финансијског извјештаја, утврђено је да су трошкови организације и провођења предизборних скупова исказани у мањем износу за 300,00 КМ, чиме су прекршене одредбе члана 21. и 23. Правилника.

Наиме, странка је извршила отпис обавеза према правном лицу „Центар за културу“ Челинац у износу од 300,00 КМ, који је у пословним књигама исказала као сторно трошова израде графичких рјешења за промотивни материјал, што није у складу са рачуноводственим прописима.

(10) Ревизијом је утврђено да Демократски народни савез није у обрасцу 5 (обавезе политичке странке) годишњег финансијског извјештаја правилно исказао обавезе на дан 31.12.2013. године, чиме је прекршио одредбе члана 24. Правилника. Такође је утврђено да странка није усаглашавала обавезе са добављачима, што за резултат има погрешно исказане обавезе у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају.

- Увидом у образац 5 утврђено је да обавезе Главног одбора ДНС Бања Лука према добављачима нису исказане појединачно за сваког добављача, већ у укупном износу од 13.543,00 КМ, те да су укупне обавезе странке исказане у већем износу у односу на податке из пословних књига.

- На основу конфирмације, утврђено је да су обавезе странке према добављачу „Центар за културу и информисање“ Фоча на дан износиле 450,00 КМ, док је странка у пословним књигама исказала обавезе у износу од 350,00 КМ. Увидом у рачуне, утврђено је да су трошкови и обавезе по рачуну из 2011. године у износу од 50,00 КМ¹⁰ и рачунима из 2012. године у укупном износу од 150,00 КМ¹¹, евидентирани као трошкови текућег периода.

Обзиром да странка трошкове није евидентирала у моменту настанка обавезе, тако ни почетно стање обавеза на дан 01.01.2013. године, односно стање обавеза на дан 31.12.2013. године према овом правном лицу није правилно исказано у пословним књигама и годишњем финансијском извјештају.

- Ревизијом је утврђено да странка у пословним књигама није правилно исказала обавезе према правном лицу „Центар за културу“ Челинац. Према подацима које је доставио „Центар за културу“ Челинац, обавезе ДНС на дан 31.12.2013. године износиле су 450,00 КМ. Увидом у пословне књиге, утврђено је да су обавезе странке према овом правном лицу на дан 01.01.2013. године износиле 450,00 КМ, као и да је током године извршен отпис обавеза према овом правном лицу у износу од 300,00 КМ. Такође је утврђено да је странка у пословним књигама на дан 31.12.2013. године исказала обавезе према овом правном лицу у износу од 150,00 КМ, односно мање обавезе за 300,00 КМ.

Напомињемо да је Демократски народни савез, дана 02.01.2014. године, поново укњижио обавезу према овом правном лицу у износу од 300,00 КМ, те да су обавезе са 31.12.2013. године у износу од 450,00 КМ измирене 25.02.2015. године.

- Према подацима које су доставиле општине, утврђено је да странка није у годишњем финансијском извјештају исказала обавезе према Општини Србац у износу од 432,00 КМ и Општини Теслић у износу од 129,74 КМ.

¹⁰ Рачун број: 080-04/11 од 26.04.2011. године у износу од 50,00 КМ.

¹¹ Рачун број: 017-01/12 од 19.01.2012. године у износу од 100,00 и рачун број: 073-04/12 од 17.04.2012. године у износу од 50,00 КМ.

- Странка није у годишњем финансијском извјештају исказала обавезе Општинског одбора ДНС Приједор по основу бруто плата, а које су према подацима из пословних књига на дан 31.12.2013. године износиле 4.896,47 КМ.

5.2. ПРЕПОРУКЕ

Препоручује се Демократском народном савезу да се придржава одредаба Закона о финансирању политичких странака, а посебно на основу уочених недостатака се препоручује:

- *да издаје потврде лицима која су уплатила чланарину,*
- *да чланарину и добровољне прилоге уплаћује непосредно на трансакцијски рачун политичке партије најкасније у року од 10 дана од дана пријема уплате,*
- *да се, у складу са чланом 6. став (2) Закона, добровољни прилози у новцу уплаћују на трансакцијски рачун централе политичке странке,*
- *да пословне књиге води у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске, односно да води тачне и потпуне евиденције о својим расходима и обавезама, и*
- *да финансијске извјештаје које подноси Централној изборној комисији Босне и Херцеговине попуњава у складу са Правилником о годишњим финансијским извјештајима политичких странака.*

Такође се препоручује:

- *да успостави евиденције о приходима и расходима за све општинске одборе, као претпоставку за правилно финансијско извјештавање,*
- *да приходе и расходе признаје у моменту њиховог настанка, а не у моменту наплате или плаћања,*
- *да у складу са Законом рачуноводству и ревизију Републике Српске врши редован попис имовине и обавеза, и*
- *да поштује и друге прописе, преваходно пореске, из којих проистичу додатне обавезе и трошкови.*

КОМЕНТАР:

У остављеном року, Демократски народни савез није доставио примједбе на Прелиминарни извјештај о ревизији годишњег финансијског извјештаја за 2013. годину.

Захваљујемо се извршном секретару и запосленим у Демократском народном савезу на доброј и коректној сарадњи током обављања ревизије финансијских извјештаја.

Шеф Одсека за ревизијске послове, ревизор

Сања Тошовић

Шеф Службе за ревизију

mr.sc. Хасида Гушић

Помоћник ревизора

Анела Бурцовић Капић